

ساز و کارهای عرضه عمومی اولیّ

ه اوراق بهادر (IPO)

مقدمه

تصویب قانون اوراق بهادر در آذرماه سال ۱۳۸۴ توسط مجلس و تصویب دستور العمل ۱۳۸۵ ثبت و عرضه عمومی اوراق بهادر در دیماه ۱۳۸۵ توسط شورای عالی بورس، بیان گر ایجاد انسجام و نظاممندی در بازار اولیه اوراق بهادر است. پیش از تصویب قانون جدید اوراق بهادر، هرگونه ثبت و انتشار اوراق سهام و قرضه طبق قوانین تجارت و ثبت صورت می گرفت. لذا با تصویب قانون جدید، علاوه بر تعیین شمول قانونی بر انتشار انواع اوراق بهادر، وجود ابزارها، نهادها و روش‌های خاصی برای تحقق این مهم ضرورتی آشکار می‌باشد. از این روز، برخورداری از تجارب دیگر کشورها به منظور آشنایی با موارد مبتلا به در زمینه انتشار عمومی اولیه اوراق بهادر در مراحل آغازین این حرکت و اجرایی کردن قانون مذکور می‌تواند برای فعالان بازار و مجریان و نهادهای نظارتی مفید و مؤثر باشد. بدین منظور، در این گفتار با احتساب از جزئیات و بسنده کردن به نکات اساسی و مورد استفاده، چگونگی فرآیند عرضه عمومی اولیه اوراق بهادر در ایالات متحده امریکا ارایه شده است.

عرضه اولیه عمومی اوراق بهادر یکی از اساسی‌ترین موضوعاتی که برای شرکت‌های سهامی عام مطرح است، موضوع انتشار سهام برای عموم است. در حالی که انگیزه‌های عرضه اولیه عمومی مشخص است اما ساز و کارهای انجام آن پیچیده می‌باشد. در این گفتار سعی می‌شود رؤوس

معمول‌ترین محبوب تریبات تعهد پذیره‌نویسی

آن را به فروش می‌رساند مابالتفاوت ناخالص نامیده می‌شود. عرضه عمومی اولیه، می‌تواند توسط یک متعدد پذیره‌نویسی (مدیریت منفرد^۱) یا مدیران متعدد انجام شود. زمانی که مدیران متعدد هستند، یک شرکت تأمین سرمایه به عنوان مدیر هدایت کننده^۲ یا مدیر مجری دفتر^۳ انتخاب می‌شود. مدیر هدایت کننده، نقش اصلی را در تمام تعاملات ایفا می‌کند. متعدد پذیره‌نویسی اداره کننده، نظام و قرارها را با ناشر ایجاد می‌کند، برنامه زمانی انتشار اوراق را تنظیم می‌کند و مسئولیت اولیه انجام فرآیند بررسی و تایید، قیمت گذاری و توزیع سهام بر عهده او است. مدیر هدایت کننده، هم‌چنین مسئولیت گردآوری گروهی از متعددان پذیره‌نویسی (سندیکا) را برای همکاری برای فروش سهام به عموم بر عهده دارد. بخشی از مابالتفاوت ناخالص با توجه به میزان مشارکت هر یک از اعضای سندیکا به آنها پرداخت می‌شود.

کارمزد پذیره‌نویسی

متعدد پذیره‌نویسی هدایت کننده، مدیران همکاری کننده و اعضاء سندیکا، همه‌گی برای مشارکت در فرآیند عرضه عمومی اولیه

ترتیبات تعهد پذیره‌نویسی

معمول‌ترین نوع ترتیبات تعهد پذیره‌نویسی^۷ که غالب اوراق منتشره را شامل می‌شود، تعهد پذیره‌نویسی از نوع تعهد شرکت^۸ است. در این نوع تعهد پذیره‌نویسی، متعدد پذیره‌نویسی تمام اوراق بهادر منتشره را از ناشر خریداری کرده و تلاش می‌کند تا اوراق بهادر را به عموم بفروشد. تفاوت بین قیمتی که متعدد پذیره‌نویسی اوراق بهادر منتشره را خریداری و سپس

آن را به فروش می‌رساند مابالتفاوت ناخالص

نامیده می‌شود. عرضه عمومی اولیه، می‌تواند توسط یک متعدد پذیره‌نویسی (مدیریت منفرد^۱) یا مدیران متعدد انجام شود. زمانی که مدیران متعدد هستند، یک شرکت تأمین سرمایه به عنوان مدیر هدایت کننده^۲ یا مدیر مجری دفتر^۳ انتخاب می‌شود. مدیر هدایت کننده، نقش اصلی را در تمام تعاملات ایفا می‌کند. متعدد پذیره‌نویسی اداره کننده، نظام و قرارها را با ناشر ایجاد می‌کند، برنامه زمانی انتشار اوراق را تنظیم می‌کند و مسئولیت اولیه انجام فرآیند بررسی و تایید، قیمت گذاری و توزیع سهام بر عهده او است. مدیر هدایت کننده، هم‌چنین مسئولیت گردآوری گروهی از متعددان پذیره‌نویسی (سندیکا) را برای همکاری برای فروش سهام به عموم بر عهده دارد. بخشی از مابالتفاوت ناخالص با توجه به میزان مشارکت هر یک از اعضای سندیکا به آنها پرداخت می‌شود.

انتخاب شرکت تأمین سرمایه

زمانی که یک شرکت سهامی عام قصد عرضه عمومی را دارد در نخستین گام، یک (شرکت تأمین سرمایه)^۴ را برای مشاوره و انجام وظایف تعهد پذیره‌نویسی در ارتباط با اوراق بهادر منتشره^۵ انتخاب می‌کند. فرآیند انتخاب شرکت تأمین سرمایه به معروفیت عمومی و خبرگی و نیز کیفیت داشت اور، در صفت خاصی که شرکت (ناشر) در آن فعالیت دارد بستگی دارد. هم‌چنین این انتخاب، بستگی به این دارد که، آیا ناشر تمایل دارد اوراق بهادر او بیشتر توسط افراد نگهداری شود یا سرمایه‌گذاران نهادی^۶ (به عبارت دیگر تمایل دارد شرکت تأمین سرمایه آن را تخصصی توزیع کند). روابط با نکنی ناشران و اعضاء هیئت مدیره آنها (به ویژه برای سرمایه‌گذاران مخاطره پذیر^۷) با یک سری از شرکت‌های در مجموعه بانک‌های سرمایه‌گذاری از قبل وجود دارد و هم‌چنین تحت تاثیر پی آمددها و نتایج انتخاب آنها نیز است. اغلب، فرآیند انتخاب موضوعی دو سویه است، مشتری توسط شرکت تأمین

عرضه اولیه عمومی اوراق بهادر

یکی از اساسی‌ترین موضوعاتی که برای شرکت‌های سهامی عام مطرح است، موضوع انتشار سهام برای عموم است. در حالی که انگیزه‌های عرضه اولیه عمومی مشخص است اما ساز و کارهای انجام آن پیچیده می‌باشد. در این گفتار سعی می‌شود رؤوس

قیمت مورد نظر اجرا می‌شود به قوت خود باقی خواهد ماند. تنها در این صورت، تعهدی از طرف متعهد پذیره‌نویسی مبنی بر انجام کامل خرید اوراق‌بهادر در قیمت تعیین شده از ناشر وجود خواهد داشت از این منظر، متعهد پذیره‌نویسی برای چگونگی انجام توزیع موفق و دستیابی به قیمت بازاری که برای تحقق خرید مورد نظر است شاخصه‌های خوبی دارد. این دلش به متعهد پذیره‌نویسی اجازه می‌دهد تا قیمتی را برای انتشار اوراق‌بهادر تعیین کند.

بیانیه ثبت

طبق قانون^{۲۲}، شرکت و مشاور آن یک بیانیه ثبت را برای تشکیل پرونده در کمیسیون اوراق‌بهادر و بورس مطرح می‌کنند، بر اساس آن متعاقباً یک طرح اجمالی، توسط

متعهد پذیره‌نویسی وجود خواهد داشت. این کار معمولاً چندین هفته طول می‌کشد و قبل از آماده شدن بیانیه ثبت برای درج در پرونده، ملاقات‌های زیادی از طرف گروه‌های کاری (از جمله مدیران، مشاوران و حسابرسان شرکت، تعهدکنندگان انجام پذیره‌نویسی، مشاوران و حسابداران متعهدان پذیره‌دار) در مرامنامه وجود ندارد. مرامنامه توسط قانون برای بیانیه ثبت مشخص شده

از شرکت کارمزد می‌گیرند. این کارمزد از مابه التفاوت ناخالص - تفاوت بین قیمت اوراق‌بهادر ارایه شده توسط ناشر و قیمتی که در آن، اوراق‌بهادر به عموم تحويل داده می‌شود - نامن می‌شود. متعهد پذیره‌نویسی هدایت کننده، معمولاً کارمزدی به میزان ۲۰ درصد مابه التفاوت ناخالص، دریافت می‌کند. دو مین بخش مابه التفاوت، "امتیاز فروش"^{۲۳} نام دارد و آن، مقدار مبالغ پرداختی به متعهد پذیره‌نویسی و سایر اعضای سندیکا برای فروش تحقیق یافته اوراق‌بهادر است. این مبلغ به طور عموم ۶۰ درصد مابه التفاوت ناخالص را شامل می‌شود. هر یک از اعضاء سندیکا بر مبنای مقدار اوراق‌بهادر مستشارهای که به مشتریان می‌فروشند امتیاز فروش دریافت می‌کند. گاهی اوقات مؤسسات به طور مستقیم اعتبار امتیاز فروش ملازم با خرید سهام خود را بدون توجه به این که او عملآ سهام را فروخته باشد به یک عضو خاص سندیکا اختصاص می‌دهند. این گونه سفارشات معین، معمولاً همانند کارمزد خدمات تحقیقاتی انجام شده توسط کانون‌های سرمایه‌گذاری^{۲۴} تعیین می‌شود. بخش باقیمانده مابه التفاوت ناخالص (در حدود ۲۰ درصد)، برای پوشش هزینه‌های تعهد پذیره‌نویسی (مشاوره پذیره‌نویسی، هزینه‌های ارایه رهنمود^{۲۵} و غیره) استفاده می‌شود. اگر پس از کسر تمامی هزینه‌ها مبلغی باقی ماند، به طور متناسبی میان متعهد پذیره‌نویسی و اعضاء سندیکا بسته به مقدار اوراق‌بهادری که هر یک تعهد کرده‌اند تقسیم می‌شود.

متعهد پذیره‌نویسی
هدایت کننده، مدیران
همکاری کننده و اعضاء
سندیکا، همه‌گی برای مشارکت
در فرآیند عرضه عمومی اولیه از
شرکت کارمزد می‌گیرند

مراهمانه

یکی از روش‌های دستور کار^{۲۶} متعهد پذیره‌نویسی هدایت کننده (معمولًا قبل از پرداختن به هرگونه موارد بالهمیت دیگر) تهیه یک مرامنامه^{۲۷} است. اساساً یک جبهه مهم مرامنامه حمایت از متعهد پذیره‌نویسی در مقابل هر گونه هزینه‌های پوشش داده نشده است که در رویداد عرضه، هم طی بررسی

طبق
قانون، شرکت و
مشاور آن یک بیانیه ثبت را
برای تشکیل پرونده در کمیسیون
اوراق بهادر و بورس مطرح
می‌کند، بر اساس آن متعهد
طرح اجمالی، توسط متعهد
پذیره‌نویسی وجود خواهد
داشت

همراه با تعهد خرید مقدار سهم بیشتری را به
شرط انجام کامل سفارش در بازار باز ارایه
می‌کنند. این تفاوت‌ها بهنود خود ممکن
است روش‌های انتخاب بازاریابی شرکت
تأمین سرمایه را تحت تأثیر قرار
دهد. به حال، صرف نظر
از ریشه‌یابی نشانه‌های
تمایل و علاوه‌مندی
در ارایه سفارش،
این مرحله قبل
از تعیین روز
مؤثر بوده و تا
این مرحله هیچ
بخشی از اوراق بهادر
رسماً فروخته نمی‌شود.

هم‌چنین، هر سفارشی که
ارایه شده است تنها نشان دهنده تمایل بوده
بعد از مذاکره در خصوص موارد نهایی،
و الزاماً برای اجرای سفارش وجود ندارد.
فرآیند ثبت و بازاریابی می‌تواند چندین ماه
به طول انجامد و بنابراین درج یک سری
اطلاعات (از قبیل قیمت نهایی عرضه عمومی
اویله، تنزیل قیمت توسط معامله‌گران، و
اسامی همه اعضاء سندیکا) در هنگام تشکیل
پرونده در کمیسیون اوراق بهادر و بورس
برای ناشر غیرممکن خواهد بود. به مجرد
اتفاق می‌افتد، در این زمان، شرکت سهام
خود را تحويل داده و متعهد پذیره‌نویسی با
خلاص وجوه حاصل از عرضه عمومی اویله
را به حساب شرکت واریز می‌کند.

بعد از آن که بیانیه ثبت
روز مؤثر بیانیه ثبت
را خواستار می‌شود.
برای این منظور،
معمولًا ناشر شرایط
بازار را از بایانیه کرده
و روزی را که از نظر
روز بھنه مؤثر می‌باشد
انتخاب می‌کند.

روز مؤثر
بعد از اتمام کار بازار، روز مورد نظر برای
روز مؤثر^{۲۵}، در دو جزء اساسی و بسیار
مهم توسط شرکت و متعهد پذیره‌نویسی
اصلی تعیین می‌شود: این دو جزء عبارت
است از: قیمت عرضه و میزان دقیق
سهمی که فروخته خواهد شد. در مرحله
اتخاذ تصمیمات قیمت گذاری، به سفارش
دفتری (که شاخه‌های مؤسسات و
دیگر سرمایه‌گذاران ثبت کرده‌اند) توجه

ویژه‌ای شده است. بحث‌های انجام شده با
شرکت‌های تأمین سرمایه، نشان دهنده این
است که آن‌ها دریافت‌های که برای ایجاد یک
عرضه عمومی اویله خوب، می‌بایست دو تا
سه تعهد اضافی وجود داشته باشد. شواهد
محکمی وجود دارد که نشان دهد، در
عرضه‌های عمومی اویله تمایل به قیمت
پایین وجود دارد. این موضوع بیان گر
این است که انتظار افزایش قیمت در طی
روزهای عرضه توسط سرمایه‌گذاران در
عرضه عمومی اویله، خصوصیتی است که
تفاضل برای اوراق بهادر متشره را افزایش
می‌دهد. از دید شرکت، ارزش کامل سهام
آن حاصل نمی‌شود اما، اگر تضمینی برای
موفقیت در انتشار اوراق بهادر باشد ممکن
است برای شرکت قابل قبول باشد.

بعد از مذاکره در خصوص موارد نهایی،
متعهد پذیره‌نویسی و ناشر موافقتنامه
پذیره‌نویسی را اجرایی، امیدنامه نهایی را
چاپ کرده و متعهد پذیره‌نویسی یک اصلاح
قیمت^{۲۶} را در صبح روزی که روز مؤثر تعیین
شده، انجام می‌دهد. پس از تصویب امیدنامه،
توزیع سهام آغاز می‌شود. در صبح روز مؤثر،
سهام شرکت برای مبالغه در نخستین بار باز
می‌شود. بسته شدن معاملات، سه شرکت سهام
اتفاق می‌افتد، در این زمان، شرکت سهام
خود را تحويل داده و متعهد پذیره‌نویسی با
خلاص وجوه حاصل از عرضه عمومی اویله
را به حساب شرکت واریز می‌کند.

فعالیت‌های تکمیلی

با وجود انجام مراحل تشریع شده در بالا،
هنوز مراحل عرضه عمومی اویله کامل نشده
است. برای اوراق بهادری که برای بار اول
در بازار مشتر می‌شود، متعهد پذیره‌نویسی
چندین فعالیت اضافی دیگر برای تکمیل
فرآیند عرضه عمومی اویله انجام می‌دهد. این
فعالیت‌ها، ثبت و استحکام بعد از بازار^{۲۷}،
اقدام احتیاطی برای ملاحظات تحلیل گران،
و بازارسازی برای سهام را شامل می‌شود.
فعالیت ثبت، اساساً نیازمند حمایت سهام از
سوی متعهد پذیره‌نویسی است که این حمایت
با خرید اوراق بهادر در صورت نامتوانش شدن
درخواست‌ها انجام می‌شود. حمایت قیمتی،
 فقط در قیمت عرضه یا پایین‌تر می‌تواند
صورت پذیرد و به یک دوره زمانی کوتاه بعد
از شروع مبالغه سهام محدود می‌شود. در این
دوره ممتویت‌های استاندارد علیه دستکاری
قیمت به طور قابل توجهی از ارادی عمل را

از متعهد پذیره‌نویسی می‌گیرد و تازمانی که
بر قیمت تأثیر گذارد برای مبالغه آزاد است.
در کال، متعهد پذیره‌نویسی مبالغه سهام را
در طول ماه‌ها و سال‌ها به تبع عرضه ادامه
خواهد داد. متعهد پذیره‌نویسی با "بازارسازی"
بر روی سهم^{۲۸} اصولاً نقدشودنگی را برای
سرمایه‌گذاران تضمین کرده و هم چنین تفاضل
برای سهام را مجددًا افزایش می‌دهد.

دوره سکون

گام نهایی در عرضه عمومی اویله با سپری
شدن ۲۵ روز کاری بعد از آن و زمانی که
اصطلاحاً "دوره سکون" نامیده می‌شود
پایان می‌یابد. دوره سکون به دستور کمیسیون
اوراق بهادر و بورس بوده و نشانه رهایی از
انتکاء صرف سرمایه‌گذار به امیدنامه و افساء
الزامی تحت قوانین بورس اوراق بهادر به
دلیل گشایش بیشتر در محیط بازار است.
این امر فقط در مقطعی انجام می‌شود که
متعهد پذیره‌نویسی (و سایر اعضاء سندیکا)
می‌تواند در خصوص ارزش‌گذاری
و تهیه تخمين‌های درآمد یک شرکت

نتیجه‌گیری

به طوری که تشریح شد، فرآیند عرضه عمومی اوراق بهادار، نهادهای تخصصی مالی متعددی را درگیر می‌کند. بی‌گمان، حضور این نهادها بدون دستور العمل‌ها و رویه‌های مشخص و روشن و بر عکس فقدان این نقش آفرینان بازار اولیه، با وجود آینه‌های و رویه‌ها، کافی به مقصد نخواهد بود. بر این اساس، شکل‌گیری اجزاء شبکه بازار اولیه در کشور، هم در تکمیل چارچوب‌های قانونی و هم در ایجاد نهادهای مالی تخصصی مربوط، خواهد توانست اصلی‌ترین منبع تأمین مالی را برای سرمایه‌های فکری و کارآفرینان در جهت خلق کسب و کارهای موفق توأم با امنیت و آرامش برای عموم سرمایه‌گذاران فردی و نهادی فراهم کند.

منابع:

Aggarwal, R., 1998, "Stabilization Activities by Underwriters after New Offering," Working Paper, Georgetown University.

Chen, H. and J. Ritter, 1998, "The seven percent solution," Working Paper, University of Florida, Gainesville, FL.

Ellis, K., R. Michael, and M. o'Hara1999a, "When the underwriter is the market maker:

از الزامات ثبت و انشاء، اطمینان دادن به عموم برای داشتن اطلاعات کافی، قابل اتكاء و مهم درخصوص اوراق بهاداری است که برای فروش عرضه شده است

جدید اظهارنظر کند. بنابراین، نقش متعهد پذیره‌نویسی در این دوره بعد از بازار، در یک وظیفه توصیه کننده و ارزش‌یابی کننده کرد می‌یابد.

تأثیرات و وظایف
متقابل مشارکت
کنندگان

فرآیند عرضه عمومی
اولیه شامل ترکیب پیچیده‌ای
از وظایف توسط شرکت، متعهد

پذیره‌نویسی، و اعضاء سندیکا است. در نهایت، در تمامی مراحل فرآیند عرضه عمومی اولیه، اتكاء شرکت به تجرب متعهد پذیره‌نویسی در بازار، قیمت، توزیع، تشییت و استحکام، و پشتیبانی اوراق بهادار منتشره است. در حالی که اتكاء متعهد پذیره‌نویسی به اطلاعات و صداقت شرکت است. تکمیل فرآیند عرضه عمومی اولیه، سرمایه جدیدی را برای شرکت و فرصت سرمایه‌گذاری جدیدی را برای عموم فراهم می‌کند.

Michael, R. and K. Womack, 1998, "Conflict of interest and credibility of underwriter," Working Paper, Cornell University, Ithaca NY.

Ritter, J., 1991, "The Long–Run Performance of Initial Public Offering," Journal of Finance 46, 3–27

:پانوشت‌ها

(Endnotes)

- 1 Initial public offering
- 2 Underwriter
- 3 Investment bank
- 4 Issue
- 5 Institutional investors
- 6 Venture capitalist
- 7 Underwriting arrangement
- 8 Firm commitment
- 9 Gross spread
- 10 Sole managed
- 11 Lead manager
- 12 Book–running manager
- 13 Selling concession
- 14 Investment houses
- 15 Road show
- 16 First–agenda
- 17 Letter of intend
- 18 Due diligence
- 19 Registration
- 20 Marketing

21 Overallotment

22 قانون ۱۹۹۳ بورس اوراق بهادار ایالات متحده امریکا

23 بخش ۵ قانون بورس اوراق بهادار ایالات متحده امریکا

24 Public inspection

25 Red Herring

26 Price amendment

27 Market order

28 Effective day

29 After–market

30 Quiet period

An examination of

trading in the IPO

Aftermarket," Working

Paper, Cornell University,
Ithaca NY.

Ellis, K., R. Michael, and M. o'Hara1999b,

"The market microstructure of IPOs," Working
Paper, Comell University, Ithaca NY.

Ellis, K., R. Michael, and M. o'Hara1999c,

"A Guide to the Initial Public Offering Process," Working Paper, Cornell University,
Ithaca NY.